

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบ่งออก 3 รูปแบบตามการวิจัย คือ การสำรวจความคิดเห็น การสนทนากลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ การทดลอง เพื่อค้นหาคำตอบในเรื่องความตระหนักรู้ด้านสิทธิข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย

1. การสำรวจความคิดเห็น

วัตถุประสงค์

เพื่อตอบคำถามนำวิจัยดังต่อไปนี้

1. สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่
2. สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตในระดับใด
3. ระดับความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม แนวคิดทางสังคมของบุคคล และลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ต หรือไม่
4. การให้ความสำคัญต่อประเด็นสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมากน้อยต่างกันอย่างไร
5. สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่
6. สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตในระดับใด
7. ระดับความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม แนวคิดทางสังคมของบุคคลและลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ต หรือไม่
8. การให้ความสำคัญต่อประเด็นการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตมากน้อยแตกต่างกันอย่างไร
9. พฤติกรรมตอบกลับมีมากน้อยต่างกันในแต่ละทางอย่างไรบ้าง
10. พฤติกรรมตอบกลับของสังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความสอดคล้องกับความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิส่วนบุคคลและการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่

วิธีการวิจัยและการวัดผล

1. ตั้งกระทู้ตามเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ทำ

ทั้งคำถามไว้ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ทำต่าง ๆ (portal website) อันได้แก่ mweb.co.th , hunsa.com, pantip.com, catcha.co.th, siamguru.com, siam2u.com, lemononline.com ทั้งนี้เนื่องจากคนที่เข้าเว็บไซต์ลักษณะดังกล่าวจะใช้เว็บไซต์ดังกล่าวเพื่อเป็นทางผ่านสำหรับการเดินทางไปสู่เว็บอื่นๆ ที่ตรงกับความสนใจของแต่ละบุคคล ดังนั้นหากตั้งกระทู้ในเว็บไซต์ดังกล่าวก็มีแนวโน้มที่จะได้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะหลากหลายมากกว่าและมีจำนวนมากกว่า โดยการวางกระทู้ทั้งไว้ในกำหนดระยะเวลา 2 สัปดาห์ ประเด็นที่จะตั้งกระทู้จะเกี่ยวข้องกับ ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลและรูปแบบการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

2. ทำการสำรวจโดยการออกแบบสอบถามเบื้องต้น

ทำการแจกแบบสอบถามแบบ กำหนดคำถามในแบบสอบถามดังต่อไปนี้

-ท่านจะให้ค่านิยมสิทธิใดที่ท่านควรจะมีและคิดว่าสำคัญเมื่อท่านอยู่ในโลกของ

อินเทอร์เน็ต

- ท่านคิดว่าการละเมิดข้อมูลส่วนตัวในลักษณะใดบ้างในอินเทอร์เน็ตที่ท่านรู้สึกทรมานไม่ได้

การสุ่มตัวอย่างนั้นจะทำในลักษณะไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) โดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Convenience Sampling)¹⁰⁴ และมีขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน

3. การจัดทำแบบสอบถามและการวัด

3.1 ทำการรวบรวมแนวคิดและการวิจัยจากต่างประเทศ การตอบกระทู้ในเว็บบอร์ดและคำตอบจากแบบสอบถามนำมาสร้างแบบสอบถามในประเด็นการให้ความสำคัญต่อสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล และการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล โดยแบ่งออกเป็น

3.1.1 การให้ความสำคัญกับประเด็นสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล

จากการรวมผลจากแบบสอบถาม แนวคิดและงานวิจัยจากต่างประเทศ พบว่ามีผู้ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลดังตารางข้างล่างนี้

¹⁰⁴ ศิริวรรณ เจริญศรี. การวิจัยธุรกิจ. (กรุงเทพฯ : A.N. การพิมพ์.2541).หน้า211.

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

ลำดับที่	สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	แนวคิดนักวิชาการ(ราย)
1	สิทธิในคุณค่าของตนเองและความสร้างสรรค์ของบุคคล		3 *
2	สิทธิที่จะได้รับความพอใจจากการไม่ปรากฏนาม		1**
3	สิทธิในการไม่ให้บุคคลอื่นก้าวล้ำเข้ามาในเรื่องส่วนตัวได้	5	1**
4	สิทธิในการเก็บข้อมูลเป็นความลับ	1	1**
5	สิทธิในการไม่ถูกทำให้เสื่อมเสียหรือเข้าใจผิดจากการนำข้อมูลส่วนตัวไปใช้	3	
6	สิทธิในการปกปิดและเปิดเผยข้อมูล	23	3***
7	สิทธิในการไม่สามารถกระทำการใด ๆ กับข้อมูล หากเจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม	20	1+
8	สิทธิในการสร้าง แก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูลของตนเองได้	6	1+
9	สิทธิในการกำหนดการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวอย่างเหมาะสม		1+
10	สิทธิในการได้รับการจัดเก็บเฉพาะข้อมูลส่วนตัวที่มีคุณภาพ		1+
11	สิทธิในการได้รับการกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ในการจัดเก็บ	1	1+
12	สิทธิในการได้รับการเปิดเผยนโยบายต่าง ๆ ในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลและมีการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติจริง		1+
13	สิทธิในการรับทราบข้อมูลส่วนบุคคลของตน	1	1+
14	สิทธิในการมีส่วนร่วมกับการจัดการต่าง ๆ กับข้อมูลส่วนตัวของตนเอง		1+
15	สิทธิในความเป็นพลเมือง		2 ++
16	สิทธิในการป้องกันการสืบสวน		1+++
17	สิทธิในการป้องกันการให้ข้อมูลไปในทางที่มีขอบของผู้มีอำนาจ		1+++

จากตารางสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนรายละเอียดดังนี้

- * จากแนวคิดของ Alan Westin , Edward Shils และBritish section of the international commission of jurists
- ** จากแนวคิดของ David H. Flaherty
- *** จากแนวคิดของ David H. Flaherty, Elizabeth L. BeardsleyและEdward Shils
- + จาก OECD Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data
- ++ จากแนวคิดของ Coilin J.Bennette และ Hans Peter Bull
- +++ จากแนวคิดของ Coilin J.Bennette

3.1.2 การให้ความสำคัญกับประเด็นรูปแบบการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

จากการรวมผลจากแบบสอบถาม แนวคิดและงานวิจัยจากต่างประเทศ พบว่ามีผู้ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านรูปแบบการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบการละเมิดต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
(รวมผลจากแบบสอบถาม แนวคิดและงานวิจัยจากต่างประเทศ)

ลำดับที่	การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)	ผลการวิจัย(ราย)
1	spam mail/junk mail	5	1*
2.	Cookies		1**
3.	การบังคับให้กรอกข้อมูลส่วนตัวโดยไม่เต็มใจ	1	
4.	การเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของ hacker	4	
5.	เว็บไซต์นำข้อมูลส่วนตัวไปใช้ในทางมิชอบ	7	1**
6.	การตรวจสอบ IP Address โดยผู้รักษากฎหมาย		1***
7.	การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องส่วนตัวไปในทางเสียหายในเว็บบอร์ด	1	
8.	การนำข้อมูลส่วนตัวมาเปิดเผยหรือให้ค้นหาได้	10	
9.	การนำข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ชอบด้วยศีลธรรมมาเปิดเผย	3	

จากตารางสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนรายละเอียดดังนี้

- * จากผลสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2543 ของ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ (NECTEC)
- ** จากงานวิจัยของ AT&T Labs-Research
- *** ข่าวและการเผยแพร่ข้อมูลจากทางกรมตำรวจ

3.1.3 การให้ความสำคัญกับประเด็นผู้ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

จากการรวมผลจากแบบสอบถาม แนวคิดและงานวิจัยจากต่างประเทศอื่น พบว่ามีผู้ให้ความสำคัญกับผู้ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 3 การให้ความสำคัญกับผู้ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
(รวมผลจาก แนวคิดและงานวิจัยจากต่างประเทศ)

ลำดับที่	ผู้ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
1	รัฐบาล
2.	เอกชน

3.1.4 การให้ความสำคัญกับประเด็นผู้ถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
จากการรวมผลจากงานวิจัยในประเทศไทยพบว่ามี การให้ความสำคัญกับผู้ถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนงานวิจัยที่ให้ความสำคัญกับผู้ถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
(รวมผลจาก แนวคิดและงานวิจัยจากในประเทศ)

ลำดับที่	ผู้ถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล	ผลการวิจัย (ราย)
1	บุคคลสาธารณะ	2
2.	บุคคลทั่วไป	2

จากตารางสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนรายละเอียดดังนี้

* จากวิทยานิพนธ์ของกมลลา สุวรรณธรรมาและอังชิตา ลิ้มปี๋หมป้าณี

3.1.5 การให้ความสำคัญกับประเด็นผู้ถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
จากงานวิจัยของ AT & T Labs – Research มีการให้ความสำคัญกับประเภทข้อมูลต่าง ๆ¹⁰⁵ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การให้ความสำคัญกับประเภทข้อมูลในการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
(จากงานวิจัยของ AT&T Labs - Research)

ลำดับที่	ประเภทข้อมูลส่วนบุคคล
1	เบอร์โทรศัพท์
2.	ชื่อจริง
3.	ข้อมูลด้านซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์
4.	เลขที่บัตรประชาชน
5.	รายได้
6.	บัตรเครดิต
7.	เบอร์อีเมล

3.2 จัดเกณฑ์การให้คะแนนออกตามคำถามนำวิจัยดังนี้

3.2.1 สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่ โดยวัดจากคะแนนระดับความตระหนักรู้ต่อสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น

¹⁰⁵ ดูรายละเอียดแบบสอบถามจากภาคผนวก ข

- มี (มากกว่า 1 ใน 3 ของระดับคะแนนรวมของระดับความตระหนักทั้ง 3 ข้อรวมกัน)
- ไม่มี (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ใน 3 ของระดับคะแนนรวมของระดับความตระหนักทั้ง 3 ข้อรวมกัน)

โดยมีการให้น้ำหนักกับระดับความตระหนักแต่ละข้อแตกต่างกัน ในการคำนวณใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อเป็นน้ำหนักที่คูณคะแนนในข้อนั้นๆ โดยผู้ที่ได้คะแนนรวม 3 ข้อ ไม่ถึง 1 ใน 3 ของช่วงกว้างทั้งหมดของคะแนนถือว่าไม่มีความตระหนักรู้

3.2.2 สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตในระดับใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- มีในระดับสูง
คะแนนที่ได้เป็นค่าในระดับสูง (2 คะแนน) อย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไปจาก 3 ข้อ
- มีในระดับปานกลาง
คะแนนในส่วนที่ไม่เข้าเกณฑ์ อีก 2 ระดับ
- มีในระดับต่ำ
คะแนนที่ให้ค่าว่าในระดับต่ำ (0 คะแนน) จากคำตอบอย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไปจาก 3 ข้อ หรือค่าที่รวมกันทั้ง 3 ข้อแล้วเท่ากับ 2 คะแนน

3.2.3 ระดับความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม แนวคิดทางสังคมของบุคคล และลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

3.2.3.1 ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่

- เพศ แบ่งออกเป็น

ชาย

หญิง

- อายุ แบ่งออกเป็น

10-19 ปี

20-29 ปี

30-39 ปี

มากกว่า 40 ปี

3.2.3.2 สถานะภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- รายได้ แบ่งออกเป็น
  - ต่ำกว่า 10,000 บาท
  - 10,001- 30,000 บาท
  - 30,000 บาทขึ้นไป

3.2.3.3 สถานะภาพทางสังคม ได้แก่

- การศึกษา แบ่งออกเป็น
  - ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
  - ระดับปริญญาตรี
  - สูงกว่าระดับปริญญาตรี
- สาขาวิชาที่จบการศึกษา แบ่งออกเป็น
  - สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์
  - วิทยาศาสตร์ทั่วไป
  - สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
- ศาสนา แบ่งออกเป็น
  - พุทธ
  - คริสต์
  - อิสลาม
  - อื่น ๆ
- ลักษณะอาชีพ แบ่งออกเป็น
  - ว่างงาน
  - ทำงาน

3.2.3.4 แนวความคิดทางสังคม ได้แก่

- ระบบอุปถัมภ์ กำหนดสถานการณ์เพื่อให้เห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1
- ความประนีประนอม กำหนดสถานการณ์เพื่อให้เห็น

เกี่ยวกับลักษณะความประนีประนอมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

- ความไว้วางใจในรัฐบาล กำหนดสถานการณ์เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความไว้วางใจในรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

3.2.3.5 ลักษณะการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่

- จำนวนชั่วโมงในการใช้อินเทอร์เน็ต

โดยนำปัจจัยลักษณะทางกายภาพ สถานะภาพทางเศรษฐกิจ สถานะภาพทางสังคม แนวคิดทางสังคม และลักษณะการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมาหาค่าความสัมพันธ์ ระดับความตระหนักรู้ในการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล 3 ระดับ โดยใช้ การวัดค่าไคสแควร์ และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในการวิเคราะห์ผล

3.2.4 การให้ความสำคัญต่อประเด็นสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมากน้อยต่างกันอย่างไร โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นอันได้แก่

3.2.4.1 แก่มุมด้านสุนทรียศาสตร์ (Humanistic)

- สิทธิที่จะได้รับความพอใจจากการไม่ปรากฏนาม
- สิทธิในการไม่ให้บุคคลอื่นก้าวล้ำเข้ามาในเรื่องส่วนตัวได้
- สิทธิในการเก็บข้อมูลเป็นความลับ
- สิทธิในการไม่ถูกทำให้เสื่อมเสียหรือเข้าใจผิดจากการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้

3.2.4.2 แง่มุมด้านเครื่องมือและการนำไปใช้ (Instrumental)

- สิทธิในการปกปิดและเปิดเผยข้อมูล
- สิทธิในการไม่สามารถกระทำการใด ๆ กับข้อมูลหากเจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม
- สิทธิในการสร้าง แก้ไข และเปลี่ยนแปลงข้อมูลของตนเองได้
- สิทธิในการกำหนดการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวอย่างเหมาะสม
- สิทธิในการได้การกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการจัดเก็บ
- สิทธิในการได้รับการเปิดเผยนโยบายต่าง ๆ ในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลและมีการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติจริง
- สิทธิในการรับทราบข้อมูลส่วนบุคคลของตน
- สิทธิในการมีส่วนร่วมกับการจัดการต่าง ๆ กับ ข้อมูลส่วนตัวของตนเอง
- สิทธิในการได้รับการจัดเก็บเฉพาะข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัยเท่านั้น

3.2.4.3 แง่มุมด้านการเมือง (Political)

- สิทธิในความเป็นพลเมือง
- สิทธิในการป้องกันการสืบสวน
- สิทธิในการป้องกันการใช้ข้อมูลไปในทางที่ไม่ชอบของผู้มีอำนาจ

นำคำถามทั้งหมดมาจัดเรียงในรูปแบบ Likert Scale 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

โดยนำแต่ละประเด็นมาทำการจัดกลุ่มให้คะแนนที่ 1-3 ถือว่าไม่ให้ความสำคัญ และ 4-5 ถือว่าให้ความสำคัญ จากนั้นนำมาแจกแจงความถี่แสดงผลเป็นเปอร์เซ็นต์ในแต่ละประเด็นว่าการให้ความสำคัญมากน้อยเพียงไร

3.2.5 สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่ โดยวัดจากคะแนนระดับความตระหนักรู้ต่อสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น

- มี (มากกว่า 1 ใน 3 ของระดับคะแนนรวมของระดับความตระหนักทั้ง 3 ข้อรวมกัน)
- ไม่มี (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ใน 3 ของระดับคะแนนรวมของระดับความตระหนักทั้ง 3 ข้อรวมกัน)

โดยมีการให้น้ำหนักกับระดับความตระหนักแต่ละข้อแตกต่างกัน ในการคำนวณใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อเป็นน้ำหนักที่คูณคะแนนในข้อนั้นๆ โดยผู้ที่ได้คะแนนรวม 3 ข้อ ไม่ถึง 1 ใน 3 ของช่วงกว้างทั้งหมดของคะแนนถือว่าไม่มีความตระหนักรู้

3.2.6 สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตในระดับใด

- มีในระดับสูง
คะแนนที่ให้ค่าว่าเป็นระดับสูง (2 คะแนน) จากคำตอบอย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไป จาก 3 ข้อ
- มีในระดับปานกลาง
คะแนนในส่วนที่ไม่เข้าเกณฑ์ อีก 2 ระดับ
- มีในระดับต่ำ
คะแนนที่ให้ค่าว่าเป็นระดับต่ำ (0 คะแนน) อย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไป จาก 3 ข้อ หรือค่าที่รวมกันทั้ง 3 ข้อแล้วเท่ากับ 2 คะแนน

3.2.7 ระดับความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม แนวคิดทางสังคมของบุคคลหรือไม่ และขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม แนวคิดทางสังคมของบุคคล และลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

3.2.7.1 ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่

- เพศ แบ่งออกเป็น

ชาย

หญิง

- อายุ แบ่งออกเป็น

10-19 ปี

20-29 ปี

30-39 ปี

มากกว่า 40 ปี

3.2.7.2 สถานะภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- รายได้ แบ่งออกเป็น
  - ต่ำกว่า 10,000 บาท
  - 10,001- 30,000 บาท
  - 30,000 บาทขึ้นไป

3.2.7.3 สถานะภาพทางสังคม ได้แก่

- การศึกษา แบ่งออกเป็น
  - ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
  - ระดับปริญญาตรี
  - สูงกว่าระดับปริญญาตรี
- สาขาวิชาที่จบการศึกษา แบ่งออกเป็น
  - สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์
  - วิทยาศาสตร์ทั่วไป
  - สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
- ศาสนา แบ่งออกเป็น
  - พุทธ
  - คริสต์
  - อิสลาม
  - อื่น ๆ
- ลักษณะอาชีพ แบ่งออกเป็น
  - ว่างงาน
  - ทำงาน

3.2.7.4 แนวความคิดทางสังคม ได้แก่

- ระบบอุปถัมภ์ กำหนดสถานการณ์เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

- ความประนีประนอม กำหนดสถานการณ์เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความประนีประนอมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

- ความไว้วางใจในรัฐบาล กำหนดสถานการณ์เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความไว้วางใจในรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การ

ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

3.2.7.5 ลักษณะการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่

- จำนวนชั่วโมงในการใช้อินเทอร์เน็ต

โดยนำปัจจัยลักษณะทางกายภาพ สถานะภาพทางเศรษฐกิจ สถานะภาพทางสังคม แนวคิดทางสังคม และลักษณะการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมาหาค่าความสัมพันธ์ ระดับความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล 3 ระดับ โดยใช้ การวัดค่าไคสแควร์ และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในการวิเคราะห์ผล

3.2.8 สังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยให้ความสำคัญต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตในประเด็นใดบ้าง โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทอันได้แก่

3.2.8.1 รูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดการละเมิด

- junk mail/spam mail^{*}
- cookies
- การบังคับให้กรอกข้อมูลโดยไม่เต็มใจ
- การเข้าถึงข้อมูลของ hacker^{**}
- เว็บไซต์นำข้อมูลส่วนตัวไปใช้ในทางที่มีชอบ
- การเผยแพร่ข้อมูลของผู้ดูแลระบบ
- การตรวจสอบ IP Address โดยผู้รักษากฎหมาย
- การนำข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ชอบด้วยศีลธรรมมาเปิดเผย

3.2.8.2 ลักษณะของผู้ละเมิด

- การเผยแพร่ข้อมูลของผู้ดูแลระบบที่เป็นรัฐบาล
- การเผยแพร่ข้อมูลของผู้ดูแลระบบที่เป็นเอกชน

3.2.8.3 ลักษณะของผู้ถูกละเมิด

- บุคคลสาธารณะ
- บุคคลทั่วไป

3.2.8.4 ประเภทของข้อมูล

- การให้เบอร์โทรศัพท์
- การให้ชื่อจริง
- การให้ที่อยู่
- การให้ข้อมูลด้านการใช้ซอฟต์แวร์ฮาร์ดแวร์
- การให้ข้อมูลเลขที่บัตรประชาชน
- การให้ข้อมูลเรียงรายได้
- การให้ข้อมูลบัตรเครดิต
- การให้เบอร์อีเมล
- การให้ภาพส่วนตัว

^{*} junk mail spam mail คืออีเมลที่นำเสนอบริการสินค้าและบริการที่ไม่พึงปรารถนามาถึงอีเมลของเรา

^{**} ผู้ดูแลระบบข้อมูล

นำคำถามทั้งหมดมาจัดเรียงในรูปแบบ Likert Scale 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
เฉย ๆ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

โดยนำแต่ละประเด็นมาทำการจัดกลุ่มให้คะแนนที่ 1-3 ถือว่าไม่ให้ความสำคัญ และ 4-5 ถือว่าให้ความสำคัญ จากนั้นนำมาแจกแจงความถี่แสดงผลเป็นเปอร์เซ็นต์ในแต่ละประเด็นว่ามีการให้ความสำคัญมากน้อยเพียงไร

3.2.9 พฤติกรรมตอบกลับมีมากน้อยต่างกันในแต่ละทางอย่างไรบ้าง

- จัดการด้วยตัวเทคโนโลยี
- จัดการด้วยตนเองทำการนำประเด็นเข้าสู่สังคม
- จัดการด้วยมาตรการทางกฎหมายและนโยบายรัฐ
- อื่น ๆ

จากนั้นนำมาหาค่าความถี่ในพฤติกรรมแต่ละทางและแสดงผลเป็นเปอร์เซ็นต์

3.2.10 พฤติกรรมตอบกลับของสังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยมีความสอดคล้องกับความตระหนักรู้ต่อการมีอยู่ของสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลและการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่

เริ่มวัดจากการตั้งคำถามว่าหากเกิดการละเมิดขึ้นสังคมการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตของไทยจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่และนำมาหาค่าไคสมควร์เพื่อดูว่ามีความสัมพันธ์หรือไม่ จากนั้นนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ว่ามีความสอดคล้องหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกับกับความตระหนักรู้ต่อสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลและการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่

4. การทดสอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศศาสตร์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจได้ตรงกับที่ผู้วิจัยจะสื่อสาร

การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยได้นำแบบสอบถามออกทำการทดสอบก่อน ออกแบบสอบถามจริง และทำการปรับปรุงแก้ไข นำไปทดสอบอีกครั้งก่อนจะนำไปแก้ไขปรับปรุง และนำมาทดสอบเป็นครั้งที่ 2

5. การออกแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามไปสอบถามทางอินเทอร์เน็ตและนอกอินเทอร์เน็ต โดยการสุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น

5.1 ทางอินเทอร์เน็ตจะทำการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) โดยใช้การสุ่มแบบประเภท

5.1.1 การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)¹⁰⁶ โดยจะประชาสัมพันธ์การทำแบบสอบถามในเว็บไซต์ประเภทเว็บไซต์ทำ และเว็บไซต์ที่จัดทำเว็บบอร์ด และมีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก เป็นต้น ผู้ใช้บริการเว็บไซต์ลักษณะดังกล่าวจะใช้เว็บไซต์ดังกล่าวเป็นทางผ่านสำหรับการเดินทางไปสู่เว็บอื่น ๆ ที่ตรงกับ ความสนใจของแต่ละบุคคล ซึ่งเว็บไซต์ประเภทนี้มีลักษณะเปิดกว้าง ไม่ได้ จำกัดเฉพาะด้านเดียว เช่น อาจแบ่งเป็น ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ดังนั้นประชาสัมพันธ์แบบสอบถามในเว็บไซต์ลักษณะดังกล่าวก็มีแนวโน้มที่จะได้ประชากรที่มีลักษณะหลากหลายมากกว่าและมีจำนวนมากกว่าอีกด้วย นอกจากนั้นแล้วเกณฑ์การคัดเลือกเว็บไซต์ที่จะนำแบบสอบถามไปปฏิบัติการณ์นั้นจะต้องเป็นเว็บไซต์ที่มีชื่อเสียง เพื่อที่จะมีผู้เข้าชมจำนวนมากพอที่จะนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ได้ โดยเว็บทำและเว็บบอร์ดที่เลือกได้แก่ sanook.com, siamguru.com, siam2you.com, lemononline.com, mweb.co.th, hunsa.com, ,catcha.co.th ,pantip.com

5.1.2 การสุ่มแบบก้อนหิมะ (Snowball Sampling) โดยจะส่งเว็บไซต์ที่ให้กรอกแบบสอบถามทางอีเมลแล้วจะให้บุคคลนั้นส่งต่อเมล์นั้นต่อไปเรื่อย ๆ

5.2 การสุ่มตัวอย่างภายนอกอินเทอร์เน็ต จะทำการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) โดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Convenience Sampling)

¹⁰⁶ เรืองเดียวกัน,หน้า 80.

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากระดับนัยสำคัญที่ต้องการและระดับความผิดพลาดที่ยอมรับได้ ดังนี้

$$n = (Z\sigma/E)^2 \quad ; \quad \text{ที่ } \alpha = 0.05 \quad Z = 1.96$$

จากการแทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ของการวัด Scale 5 ระดับให้มีค่าไม่เกิน 3 และเพื่อให้ระดับคะแนนที่วัดได้มีค่าแม่นยำสูง จึงกำหนดให้ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (E) เท่ากับ ± 0.3 (ประมาณ 6% ของ scale) ทำให้ได้ค่าของจำนวนตัวอย่าง (n) มีค่าเท่ากับ 385 คน หนึ่งในการคำนวณจำนวนตัวอย่าง กรณีการวัดคะแนนแบบ 2 ตัวเลือก ด้วยระดับความผิดพลาดที่ยอมรับได้ในสัดส่วนเดียวกัน ได้ค่าของ n เท่าเดิมคือ 385 คน โดยแบ่งออกเป็นทางอินเทอร์เน็ตตามจำนวนที่เก็บได้ในระยะเวลา 1 เดือน หรือมีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่า 200 คน และทางการออกแบบสอบถามภายนอกอินเทอร์เน็ต เป็น จำนวน 200 คน

2 การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

วัตถุประสงค์

จัดทำการสนทนากลุ่มย่อยใน ห้องสนทนา (chat room) เพื่อเก็บรายละเอียดประเด็นข้อสงสัยและเพื่อการตรวจสอบงานที่ออกแบบสอบถามไป ให้ครบทุกกลุ่ม

วิธีการวิจัยและการวัดผล

ทำการแบ่งกลุ่มสนทนาย่อยจากตัวแปรที่คิดว่ามีนัยสำคัญจากผลการวิจัยในขั้นการสำรวจทั้งหมด เช่น ปัจจัยเรื่องอายุ เป็นต้น

ประเด็นหลักที่ใช้สนทนาที่ต้องการตรวจสอบจากแบบสอบถาม ได้แก่

1. ความตระหนักรู้เรื่องสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลในสังคมไทยมีหรือไม่ด้วยเหตุผลใด และทำการตรวจสอบว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้เรื่องสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลบ้างโดยผลจากงานวิจัยหลักเป็นตัวตั้งในการเริ่มคำถามทั้งหมด
2. ความตระหนักรู้ในเรื่องการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตมีหรือไม่ด้วยเหตุผลใด และทำการตรวจสอบว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้เรื่องสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลบ้างโดยผลจากงานวิจัยหลักเป็นตัวตั้งในการเริ่มคำถามทั้งหมด
3. พฤติกรรมตอบกลับที่เกิดขึ้น เป็นไปในลักษณะนั้นด้วยเหตุผลใด
4. ความแตกต่างระหว่างสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลและการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลในและนอกอินเทอร์เน็ต

3. การทดลอง

วัตถุประสงค์

เพื่อวัดความตระหนักรู้ต่อการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลในส่วนของผู้ถูกละเมิดและผู้ละเมิด รวมถึงพฤติกรรมตอบกลับเมื่อถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตในสถานการณ์จริง

วิธีการวิจัยและการวัดผล

จัดทำโดยการส่งต่ออีเมล (forward mail) ในกลุ่มเพื่อน การสุ่มตัวอย่างจะทำในลักษณะไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) โดยใช้การสุ่มแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) จาก อีเมลของเพื่อน จำนวน 10 คน สำหรับอีเมลที่ส่งไปมีจำนวน 4 ฉบับดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 6 รายการอีเมลที่ใช้ในการทดลอง Forward mail

หัวข้ออีเมล	เนื้อหา	ผู้ส่งอีเมล
1. star	ภาพถ่ายอริยาบถเห็นสัดส่วนที่ไม่เปิดเผยของดาราสาว 3 คน ได้แก่ แชมเปญเอ็กซ์ / มาซ่า/ ซอนย่า	ใช้อีเมลของผู้วิจัยเอง
2. camera	- ภาพถ่ายเด็กผู้หญิงในชุดนิตยภัณฑ์กั้มหีบของในรถทำให้เห็นภาพได้กระโปรง - ภาพถ่ายจากกล้องทะลุทะลวงให้เห็นถึงสัดส่วนด้านบนของหญิงสาววัยรุ่น	ใช้อีเมลของผู้วิจัยเอง
3. summer promotion	โฆษณาสปาที่ทำการลดราคาค่าบริการในช่วงหน้าร้อนเพื่อสมนาคุณลูกค้า	ใช้อีเมลของผู้วิจัยเอง
4. new life	โฆษณาให้เข้าร่วมทำกิจกรรมพิเศษเพื่องานอิสระและหาเงินได้จำนวนมาก	ใช้อีเมลที่ลงทะเบียนใหม่

จากนั้นทิ้งระยะเวลาเพื่อให้ผู้ร่วมการทดลองได้เปิดอ่านอีเมลจากนั้นจึงทำการติดต่อสอบถามว่า

3.1 จากอีเมลที่ 1

- ความรู้สึกแรกเมื่อได้รับอีเมล
- รู้สึกอย่างไรกับเจ้าของภาพนั้น ๆ
- จัดการอย่างไรกับอีเมลฉบับนั้น

3.2 จากอีเมลที่ 2

